కీర్తి తెరల మాటున

రాధ ఉత్తరం వ్రాసుకుంటున్నదల్లా తలెత్తి చూసింది. తన ఎదురుగా కూర్చున్నావిడ వంక. ఆవిడ ఏదో ఇంగ్లీషు మేగజైను శ్రద్ధగా చదువుతోంది. ఎక్కడో చూసిన మొహంలా వుందే, అనుకుంది రాధ. కానీ ఎంత సేపు ఆలోచించినా జ్ఞాపకం రాక, విసుగు పుట్టి మళ్లీ వుత్తరం వ్రాయడం మొదలెట్టింది. చెవులు బ్రద్దలయ్యేలా వినిపించిన 'కెనేడియన్ ఇంజన్' కూతకి వులిక్కిపడి, గడియారం చూసుకుంది రాధ.

నైజాం బండికి యింకా మూడున్నర గంటల వరకు వ్యవధి వుంది. రాధ ఎదురుగా కూర్చున్నావిడ ఎర్రగా, కుదిమట్టంగా వుంది. ఆవిడ కూడా రాధ వంక ఓమాటు చూసి తల వంచుకుని మేగజైను చదవడంలో నిమగ్నురాలైంది.

సెకండుక్లాసు వెయిటింగు రూం అంతా గందరగోళంగా వుంది. ఈదురుగాలికి తలుపులు, లైట్లు అన్నీ కదులుతున్నాయి. 'ఠప్'మని ఏదో పడిన చప్పుడికి రౌండు టేబిలు ప్రక్కన కూర్చున్న యిద్దరూ తలెత్తి చూశారు. బల్లమీది పత్రిక ఒకటి గాలికి ఎగిరి, యిద్దరికీ మధ్యగా పడింది. రాధ వంగబోయింది దాన్ని తీద్దామని. కానీ ఆ రెండో ఆవిడ కూడా వంగడం వల్ల తాను లేచింది. ఆవిడ కూడా అదే సమయంలో రాధ తీస్తుందేమో అన్న ఉద్దేశ్యంతో చాచిన చెయ్యి వెనక్కు లాక్కుంది. ఇద్దరూ తీయలేదు. మళ్లీ యిద్దరూ వంగారు. రాధ నవ్వింది ఆవిడ వంక చూసి. ఆవిడా నవ్వింది. పత్రిక రాధే పైన పెట్టింది.

"ఎందాక" అన్న పలకరింపులతో ప్రారంభమైంది సంభాషణ. రాధ హైదరాబాదు వెడుతోంది. రెండో ఆవిడ కంచి వెడుతోంది. మద్రాసు మెయిలు తప్పిపోవడం వల్ల, మర్నాటి ఎక్స్‌ప్రెస్ వరకూ వుండాలామె బెజవాడలో.

"మీ ముఖం ఎక్కడో చూసినట్లుగా వుందండీ" అన్నది రాధ ఆవిడతో.

ఆవిడ నవ్వింది. "రేడియో పత్రికలో నా ఫోటో చూసి వుండవచ్చు మీరు. నా పేరు మాలిని."

వెంటనే అవగతమైంది రాధకి. ఆ ప్రసిద్ధ గాయకురాలు మాలిని!

రాధ మనస్సు ఆనందంతో నిండింది. "మీరే కాదూ? ఔను. నాకు జ్ఞాపకముంది. మీ పాట విని, నేనెంతగానో మైమరచి పోతాను. ఎంత తియ్యని కంఠమండీ మీది!" అన్నది రాధ పట్టలేక. మాలిని నవ్వింది.

"మరి మీ సంగతి చెప్పారు కాదు!" అన్నది ఆమె రాధ వంక పరీక్షగా చూస్తూ. రాధ సిగ్గుపడింది. కానీ వెంటనే బల్లమీద వున్న పత్రిక తీసి, కొన్ని పేజీలు తిప్పి, మాలిని ముందుంచింది. "ఆ కథ వ్రాసినది నేనే" అన్నదామె.

రాధా దేవి! మాలిని కూడా చకితురాలైంది. ప్రసిద్ధ కథకురాలు రాధాదేవి యీవిడేనా? మాలిని రాధని ఎన్ని విధాలో అభినందించింది. నిత్యం తను అభిమానంతో చదివే కథలన్నీ రాధవే అని తెలుసుకుని మాలిని ఎంతో ఆనందించింది. సాక్షాత్తూ ఆవిడ పరిచయమే కలిగినందుకు.

ఇద్దరూ ఆనందంతో మాట్లాడుకోసాగారు. గాయకుల్ని గురించి, కథా రచయితల్ని గురించి, త్యాగరాజుని గురించి, విలియం షేక్స్పియరుని గురించి మాట్లాడారు వారు. ఇద్దరూ కలిసి వెళ్లి కాఫీ త్రాగి వచ్చారు రైల్వే కాంటీన్‌లో.

వెయిటింగు రూంకి తిరిగి వచ్చేస్తుంటే రాధ అన్నది. "నిజంగా యిది చాలా సుదినం మాలినిగారూ. ఇంత మధుర గాయనిని నేను స్వయంగా కలుసుకుంటానని ఎన్నడూ అనుకోలేదు. అతిశయోక్తి, ముఖస్తుతి కాదనుకుంటే నేనోమాట చెబుతాను. కోయిల కంఠంలోని మాధుర్యం స్ఫురిస్తుంది నాకు మీ కంఠంలో."

మాలిని వెంటనే రాధ చేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకుని. "సరిగ్గా నేనూ అదే అనబోతున్నాను. ఇవాళ నిజంగా సుదినం. మీ లాంటి రచయిత్రిని కలుసుకోగలుగుతాననీ, అందులో మీరే నన్ను స్వయంగా అభినందిస్తారనీ నేనూ ఎన్నడూ వూహించుకోలేదు. మీరు నన్ను మర్చిపోకుండా వుంటే అదే చాలు" అన్నదామె. "ఎంతమాట!" అన్నది చిరునవ్వుతో రాధ. ఇంకో గంటే వ్యవధి వుంది రాధకి.

ఇద్దరికీ మనస్సులో విచారంగానే వుంది విడిపోతున్నందుకు. ఒకరికొకరు అద్భుతంగా, అసమానంగా కనుపించారు. రాధ తన చిరునామా యిచ్చింది మాలినికి. ఎప్పుడూ వుత్తరాలు వ్రాసుకోవాలన్నది మాలిని. ఇంకో అరగంట వుందనగా రైలు ఎక్కింది రాధ. మాలిని కూడా ఆమెతో పాటు వెళ్లి ఒకటవ తరగతి కంపార్టు మెంటులో కూర్చుంది.

"నిజంగా రాధాదేవీ! మీరిన్ని కథలు ఎల్లా రాశారో నాకర్థం కాదు. ఆడవాళ్లల్లో మీ అంత గొప్ప రచయితలు ఎవరూ లేరనిపిస్తుంది. ఈరోజు నేను ప్రయాణం చేయకపోతే ఈ జన్మకు మీ పరిచయ భాగ్యం కలిగేది కాదు నాకు" అన్నది మాలిని.

రాధ నవ్వింది. "అల్లాకాదు ఆ గాలి విసురుగా రాకపోతే, ఆ పుస్తకం క్రింద పడకపోతే మనకి పరిచయం కలిగేది కాదు. మనము ఆ యీదురుగాలికి కృతజ్ఞులమై వుండాలి" అన్నదామె.

ఈ విధంగా పరస్పర అభినందనలతో కాలం గడిచింది. చివరకి భారంగా రైలు బెజవాడ విడిచింది రాధని తీసుకుని. మాలిని తన ప్రఖ్యాత స్నేహితురాలినీ తల్చుకుంటూ గడిపింది ఆ రాత్రి స్టేషనులో.

ఆ తర్వాత వారం రోజులకే రాధ వ్రాసింది మాలినికి తన యోగక్షేమాల్ని గురించి. లేఖాపరంపర సాగింది రెండు నెలలపాటు. రాధ కావ్యాల్లాంటి వుత్తరాలు వ్రాసేది. ఏవేవో కలలు, వూహలు,వర్ణనలు వుండేవి ఆమె లేఖల్లో. మాలిని కంఠం ఎన్ని మార్లో శ్రావ్యంగా వినిపించింది 'ఆకాశవాణి'లో. "నా హృదయాన్ని కదల్చి వేస్తుంది మీ సంగీతం. నన్ను తీయని బాధలో ముంచి వేస్తుంది మీ కంఠ మాధుర్యం" అని వ్రాసేది రాధ. ఒకరి కుటుంబాల గురించి ఒకరు తెలుసుకున్నారు. ఏవేవో విషయాలు వ్రాసుకున్నారు ఒకరికొకరు.

మాలిని అట్టే భాగ్యవంతురాలు కాదు. ఆమె భర్త చిన్న గుమాస్తా ఒక ఆఫీసులో. ఆమె సంపాదనే ఎక్కువ అతని జీతం కంటే... ఆ సంగతి రాధ త్వరలోనే తెలుసుకుంది.

ఓమాటు వుత్తరంలో రాధ ఒక విచిత్ర ప్రస్తావన తెచ్చింది. "మీ కంచిలో పట్టుచీరెలు బాగా చవుకట కదా?" అని ఔననీ, కావాలంటే పంపుతాననీ వ్రాసింది మాలిని మిత్రురాలికి. "రేపే నేను మనియార్డరు పంపుతున్నాను 50 రూపాయలు" అని వ్రాసింది రాధ. అది అందేలోగా ఉదారంగు పట్టు చీరె కొని పార్శెలులో పంపింది మాలిని. కానీ నెలగడిచినా ఆ మనియార్డరు రాలేదు. రాధ దగ్గర్నించి జాబు లేదు. మాలిని మనస్సు అదోలా అయిపోయింది.

నిజానికి ఆ ఖర్చు విషయంలో ఆమె భర్తతో ఘర్షణ పడింది. పిల్లల బట్టల కోసం దాచిన సొమ్ము. భాగ్యవంతురాలైన స్నేహితురాలిమీది మోజుకొద్దీ వాడేసింది. నెలరోజుల అనంతరం ఆ చీరె పంపినందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ, ఎం.ఓ. అందిందని ఆశిస్తున్నానంటూ రాధ వ్రాసింది.

కానీ ఏమౌతుంది పంపిన మనియార్డరు? కొంచెం ఆలస్యమైనా ఎప్పటికో అప్పటికి అందాలి కదా? అందలేదని వ్రాద్దామంటే నామోషీ వేసింది మాలినికి. నిజంగా పంపిందా రాధ? మాలిని మనస్సులో అనుమానం తోచింది. పంపి వుండదు అసలు. అప్రయత్నంగా, క్రమంగా మాలినికి యిదివరలో కలిగిన సదభిప్రాయం సడలి పోయింది. ఒక యాభై రూపాయలకోసం... ఛీ! అబద్ధం ఆడింది రాధ. పైగా నెలరోజుల తర్వాతనా కనుక్కోవడం? శ్రీమంతురాలై వుండి యాభై రూపాయల కోసం లోభిత్వం చూపించింది. పోనీ, డబ్బు యివ్వడానికి యిష్టం లేకపోతే, ఆ చీరె బహుమానంగా తీసుకున్నానని వ్రాయరాదూ?

మాలిని మనస్సు విరిగిపోయింది. ఇదివరకటి మైత్రి అంతా మంచులా కరిగిపోయింది. ఆమె రాధకి యిదివరకులా వ్రాయలేకపోయింది. "మేమంతా క్షేమం. మీ క్షేమం తెలుపవలసింది" అన్న పద్ధతిలో కార్డులు వ్రాయడం మొదలెట్టింది.

హైదరాబాదులో వున్న రాధ ఆ వూదారంగు పట్టు చీరె ధరించింది ఎన్నిమార్లో. మాలినికి మనియార్డరు పంపుదామనుకుంటుండగానే ఆ చీరె వచ్చింది. ఆమె డబ్బు పంపేశానని వ్రాసింది. మాలిని ఏమంటుందో చూద్దామని. ఏమీ అనకపోయేసరికి 'ప్రేమపూర్వక బహుమానం' అని పేరు పెట్టేసి, ఆచీరెని స్వీకరించింది. ఆ సంగతి మాలినికి తెలిపే ధైర్యం లేకపోయింది ఆమెకి.

ఒకనాడు తన మిత్రురాలు, మద్రాసు నుంచి వచ్చినావిడని కలుసుకుంది రాధ. మాటల సందర్భంలో మాలిని తన స్నేహితురాలని చెప్పింది రాధ.

ఆ రెండో ఆవిడ కళ్లు చిట్లించింది. "అదా? అది మీ ఫ్రెండేమిటి?"

రాధ నిర్ఘాంతపోయింది. ఈ అగౌరవ సంబోధనకి "అదేమిటండీ అల్లా అంటారు?" అన్నదామె ఆశ్చర్యపోతూ.

"సరే, నాకే చెప్పారూ? దాన్ని మర్యాద చేయమంటారా?" అంటూ ఆమె ఎన్నో గాథలు చెప్పుకొచ్చింది మాలిని గురించి. రాధ మనస్సువికలమై పోయింది. ఇవన్నీ చెప్పినావిడని పది సంవత్సరాలుగా ఎరుగుంది రాధ. ఆమె అనవసరంగా ఒకర్ని గురించి అనే మనిషి కాదు. నమ్మక తప్పలేదు రాధకి. నిజమేనేమో! మాలిని గురించి తనకేం తెలుసు వ్యక్తిగతంగా. ఛీ! అలాంటి మనిషా యీ మధుర గాయకురాలు? మనస్ఫూర్తిగా వ్రాయలేకపోయింది రాధ వుత్తరాలు.

అల్లా సన్నగిల్లింది వారి మైత్రి. కార్డులు కూడా వ్రాసుకోని స్థితికి వచ్చారు వారు. ఒక సంవత్సరం గడిచింది.

ఒకనాడు రాత్రి 9.30 కి బెజవాడ రైలు స్టేషనులో, రెండో తరగతి వెయిటింగు రూంలో గుండ్రని బల్ల దగ్గర మాలిని కూర్చుని చదువుకుంటోంది. కళ్లు మంటలుగా వుండి ఒక్క క్షణం కళ్లు మూసుకుంది ఆమె.

రాధ ప్రవేశించింది. వెయిటింగు రూంలోకి. మాలినిని చూసింది. ఏమని పలుకరించాలి యీవిణ్ణి? మాట్లాడానికి మనస్సు వప్పలేదు ఆమెకి. నిశ్శబ్దంగా ఆ బల్ల ముందు కూర్చుని, బేగ్ లోంచి కార్డు తీసి ఉత్తరం వ్రాయసాగింది. మాలిని కళ్లు తెరచి చూసింది. రాధ! డబ్బు విషయంలో ఆనాడు నైచ్యం చూపించినావిడ.

ఇద్దరూ ఒకేమాటు ఒకరివంక ఒకరు చూసుకున్నారు. ప్రయత్నపూర్వకంగా నవ్వింది రాధ. నీరసంగా నవ్వింది మాలిని.

"ఓహెూ! మీరా! కులాసానా?" అన్నది రాధ.

"ఆ... ఆ... మీరు? ఎందాకా వెడుతున్నారు?" అన్నది మాలిని.

అరగంట టైముంది మాలినికి. ఒక పది నిముషాలసేపు అర్థం లేని, పేలవమైన సంభాషణ మాలినితో గావించిన తర్వాత ఆమె లేచింది.

"వస్తానండి మరి. బొత్తిగా వ్రాయడం మానేశారేం వుత్తరాలు" అన్నది యధాలాపంగా.

"ఏమిటోనండి, ఖర్చులెక్కువైపోయి, కవరు కొనడానికి కూడా పిసినారితనం చూపిస్తున్నారు మావారు. అదీ కాక మిత్రులకి కానుకలు, బహుమానాలు ఎక్కువై పోయాయి యీ పెళ్లిళ్ల సీజన్‌తో" అన్నది మాలిని. బలే దెబ్బ కొట్టాను అనుకున్నది.

రాధ ముఖం ఎల్లబడింది. "ఆహా! అల్లాగా! వేరే ఏదన్నా పని వుండి తీరటం లేదేమో అనుకున్నాను" అన్నదామె. ఇది మరీ ముఖం మాడ్చేట్టుగా వుంది అనుకుంది రాధ.

నమస్కారాలతో విడిపడ్డారిద్దరూ. ఆక్షణంలో... ఒక ప్రఖ్యాత కథకురాలికి వీడ్కోలిస్తున్నాని మాలినీ అనుకోలేదు. ఒక మధుర గాయనిని విడిచి పెడుతున్నాని రాధా అనుకోలేదు.

- ఆంధ్ర వార పత్రిక

26-9-1956